

Oglas, pripolana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu oglasne itd. tiskaju se naplatom ili položnicom poke. Stedionice u Beču na administraciju lista u Pullu.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu pošta predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi, odpravnitvno u otvorenom pismu, za koji se nepleća poštarina, ako se izvana napise «Reklamacija».

Cekovnog računa br. 347.249.

Telefona tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a neologu sve polkvazi». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka u 11 sati prije podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata s poštarinom stoji: 10 K u obće, 1 na godinu 4 K za seljake, 1 na godinu ili K 5—, odn. K 2— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Pulli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gialla br. 5 te prima stranke osim nedjelje i sveta svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjičić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Pulli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Pozor otocani!

II.

Između mladih talijanskih radnika na književnom i političkom polju kvarnerskih otoka, iziće se osobito i često sin osorskoga načelnika, sveničilisti djak Fr. Salata. On je suradnik talijanskog političkog lista «Il Popolo istriano» u Pulli, dopisuje u druge talijanske političke listove Primorja i talijanske kraljevine, te je opetovno kušao putem brošure i političkih novina dokazati neosnovanost naših zahtjeva o porabi glagoljice u Istri i na kvarnerskih otocima. Ovi njegovi sastavi neimaju doduše ni znanstvenog temelja, ni kritičke vrijednosti, nu vjemu pomoć do glasa i imena u toliko, da ga danas istarski Talijani ubrajaju među svoje književne i političke odličnjake.

Za talijanstvo stekao si je Salata i tim zasluga, što na otocima ustraja podružnice nesretne «Legge» i što je takovoj podružnici u svom rodnom mjestu Osoru začetak i duša.

Mladić taj zasnovao je i zapleo osnovu, kako bi se imalo potalijaniti Hrvate kvarnerskih otoka, te priobći svoju osnovu u jednom trščanskom listu.

Povod tomu dala mu je viest o nakanjenom otvorenju dječijeg zabavišta (vrtića) u Malom Lošinjju.

Na uvodu svog sastavka kaže, da su se politički odnošaji, na kvarnerskih otocima pogoršali u zadnje doba; i to radi osobnih borba u Velom Lošinjju, radi prevelikog nemara u Malom Lošinjju i zbog ubitačnog upliva nekog komendanta u Cresu. Nu on se nada, da će loše uprave svećenika i neznanica u Velom Lošinjju nestati uslijed nastale reakcije dobrih i svjestnih obćinara, da će si u Malom Lošinjju prokretiti put nove struje, kojim stoji na čelu koji stariac uvijek mlad čuvstvom; da će u Cresu preuzeti upravu poštenih muževi, da će Osor i Nerezine i nadalje složno stupati na rodoljubnom putu; grad Krk stati će i nadalje kano niema straža između biesnih valova koji ga okružuju; dočim imade dakle nade, da će stvari i upravno i politički krenuti boljim pravcem, priznaje se svuda, da taj treba neohodno brze i plemenite pomoći odozgor.

Taj odozgor — kaže dalje — jest za nas Trst sa njegovim narodnim društvima. Bez te pomoći ne mogu na otocima najodusevljeniji talijanski

rodoljubi ništa naproti agitaciji neprijatelja, koji su absolutni gospodari crkve i koji nastoje, svimi sredstvima zadobiti i ono, što nije jeste u njihovih rukuh.

Glavna zaprieka stoji u materijalnih sredstvima. Zatim nabroja pisac uzroke propadanja naroda, kao što je pad trgovačke mornarice, uništenje vinograda, loša trgovina sa drvom, slabe ljetine itd.

Kako ćete — pita se on — da se narod u tom stanju — stavi na obranu svoje narodnosti? Kako ćete, da podružnice «Legge» premda ih imade mnogo i čvrstih, podignu same dječiji vrt u Cresu, gdje ga više godina pitaju; u Nerezinama, gdje bi bio od odlučne pomoći tamošnjoj talijanskoj školi; u Malom Lošinjju, gdje ga silno trebaju radi pogibelji od hrvatskog vrta.

Kvarnerski otoci žrtvovali su za Istru — odkad su njoj pripojeni — materijalno i moralno više nego ona za njih. Obzirom na važnost tih otoka, koji se nalaze usred našega mora, učinilo se veoma maio.

Ali zlo se daje popraviti, i to po njegovom mišljenju imalo bi se najprije otvoriti u Cresu talijanski dječiji vrt, što ga je ravnateljstvo «Legge» jur god. 1897. dozvolilo pod uvjetom, da sami proskrebe za prikladne prostorije. Pošto se pako tomu uvjetu nije moglo zadovoljiti, jest taj vrt i danas — na vrbi svirala.

Sve žrtve, učinjene za podignuće dječijih vrtića, nebi bile toliko opravdane, koliko žrtva za vrtić u Cresu. Svoju trudaju oslanja pisac na sljedeće podatke:

Velika obćina Cres brojila je za zadnjeg popisa 8157 stanovnika, između imade 6000 poljodjelaca, koji težkom mukom kubure i kojih dobra polovica govori danas dva jezika.

Starinom Mijetići, ovi dvojezičnici a ci govore u obitelji i među sobom redovito jedno slavensko narječje, koje se je toliko ublažilo i oplemenilo pod uplivom talijanštine, da ga obrezači maslini iz Pize, i ribari iz Coze, vrlo dobro razumiju.

S druge strane služe se ovi dvojezični poljodjelci sa domaćimi stanovnicima našim mljetackim jezikom. Nu narječje ono, premda sadržaje velik broj talijanskih rieči, ostaje još uvijek slavenskim.

Ta prelijevanja slavenskog narječja u talijanski, obaviti će se, tečajem vremena posvema, ne nastupe li narodno-političke zaprieke.

A, tko nam jamči, da takova promjena neće nastati u onom gradu ili na onom otoku?

Ta, u samom gradu Cresu ustrojše posujilnicu, dapače onaj, koji je gurnio proti svećenikom-agitatorom i koji je kandidirao proti Spinečiću, taj daje svoje skladište badava za konsumno društvo, koje kani rečena posujilnica ustanoviti sa novci iz Ljub-

ljane i Zagreba. Tko nepredvidja posljedice toga poduzeća, obzirom na nevolju, koja tamo vlada? Borba zametnuta od strane obćine i građana s jedne strane, s druge pako sa biskupskim ordinarijatom u Krku, radi imenovanja župnika ođaje i odviše težnje protivnika.

Ako se već sada nitko neuzprotivi budućim agitacijam protivnika — što će biti iz Cresu, iz domovine Erana Patricia i Ivana Moisé? Šta će biti sa obćinskim zastupstvom? Šta sa mjestom zemaljskog zastupnika u izborničtvu gradova? Kako će se provesti jezikovni preokret onog diela pučanstva okolice, koji govori dva jezika? Ta dvojezičnost koja služi danas nam na korist, može skočiti za koji viek natrag, te uništiti sve naše nade i osnove, koje su važnije nego li onaj grad i onaj otok.

Razlozi dakle politički, narodnostni i jezikovni dokazuju potrebu, da trebamo radnje, brze, odlučne i plemenite.

Dječiji vrt služio bi dvojako svrsi: poremetio bi što prije i što temeljitije onaj pučki talijansko-slavski jezik, kojim se služi pučanstvo okolice, te bi bio podporom siromašnijim obiteljima, kojih bi žene mogle raditi za procvat materijalnog blagostanja zemlje.

Ovdje se neradi o tomu, da se koga potalijanči, već o tomu, da se obrani domaće Talijane, koji predstavljaju u gradu i u obćini sve: nadalje, da se pospješuje naravno tok stvari preteći nagon i želju istih Slavena, nepokvarenih jeste od izvanskih upliva; i konačno, da se osigura narodnostni mir tim, da se osigura onom kraju talijanstvo, od čega zavisi i njegova budućnost.

Zaključujući, kaže Salata — da je pitanje otoka i Cresu napose, gdje je pogibelj veća i gdje svako zatezanje grozi, da uništi dugi rad vjekova — to pitanje zanemareno bijaše odviše od suzemljaka, premda ima i za njih veliku važnost.

Ako se osigura od svakog zaskočenja Cres sa njegovimi, većinom povoljno težećimi poreznimi obćinama, Osor sa Nerezinama, te Lošinjje sa njihovim bistrim i narodnim pučanstvom otocića, moglo bi to baciti toliko svielta za talijanstvo i dati toliko bogatog ploda, da bi prigomoglo na samok pobedi miroljubivog pokreta na kastavskom Krasu, već bi pružilo vrlo silno oružje i oslon talijanstvu čitave Istre i njezinog mora. Malo bi tada bilo kotara u toli sretnom položaju političkom i gospodarskom, kano Lošinjji sa Cresom.

Ustroji li «Legge» u Cresu odmah dječiji vrt, nemareć za koju hiljadu forinta, učiniti će djelo rodoljubno i veoma koristno za narodnu obranu cele Istre. Sa njeđuom od njezinih ustanova školskih, nebi ona niemije

odgovorila slovu i duhu njezinih pravila, koliko sa ovom. U Malom Lošinjju, gdje je talijanstvo zahvatilo korenaje i u najnižih slojevih pučanstva, moći će se kasnije misliti na otvorenje dječijega vrta pomoću «Legge», koja mora raditi odmah i nesimije više oklievati.

Da se to ne dogodi — zaključuje pisac — ja nebih mogao više opevatiti riečih, punih zanosa i nada, koje samizustio prigodom ustanovljenja «Legginih» podružnica u Osoru-Nerezinama i na Čunskom.

Naknadno javlja Salata istomu listu, da je od svih strana primio zahvala i pobuda za svoju osnovu, te se izpravila u onom, što piše u svojoj osnovi glede osobnih borba u Velom Lošinjju, da su tamo proizročili nemir i razdor hrvatski svećenici i fratri i tako da je ona obćina došla u hrvatske ruke.

Otvoreno pismo

slavnomu c. kr. kot. poglavarstvu u Poreču.

Je li ova slavna oblast već primila navod ministarskog predsjednika od dne 20. prošlog mjeseca, u kojem preporuča državnim oblastima: — „da se strogo drže zakona, da čuvaju ugled oblasti“ itd.

Dva puta smo već javno u «Našoj Slogi» naveli § 33. zakona od dne 7. febrara 1885. pokr. zak. koji kaže, da mora obćinski načelnik ili onaj, koji ga zamjenjuje u obćinskoj upravi, osam dana po dovršenom izbornom postupku sazvati u sjednicu članove novoizabranog obćinskog zastupstva u svrhu, da isti izabere obćinski odbor.

U našoj obćini su se izbiri obavili već u mjesecu marcu g. 1898. i dne 17. junija 1899. broj 4927 g. 1899. V. G. H. je vrhovni upravni sud u Beču taj izbor potvrdio. Od dne 17. junija 1899. prošlo je već sedam mjeseca. — ali ipak još uvijek vodi obćinske poslove odbor od pet lica. Po slovu i duhu zakona od 7. febrara 1885. § 33. imalo se je zastupstvo konstituirati osam dana poslije nego je bilo poznat pravorijek upravnog sudišta u Beču.

Obćinski upravitelj ima vršiti u toj stvari nalog kot. poglavarstva!

Zato bismo radi već jednom vidjeti, da se kotarsko poglavarstvo makne, i učini da se zakon vrši. (To je sve liepo, ali komu govorimo! Opazka uredništva.)

Op. r. talj, dne 5. febrara 1900.

Izbornici

Kurat Josip Knavs i drugovi.

Razgovor

između Baraćana i Selinjata o božićnih blagdanima na putu iz Sv. Lovreća pazeničkog.

Bar. Joj brate, srce me boli kada promišljam kako smo mi duboko pali.

Sel. Kako to misliš?

Bar. Ča nisi čul, kako se je u našoj crkvi ove blagdane pivalo Epistolu i Evanjelje najprvo latinski pak hrvatski?

Sel. Kako nisam čul, samo neznam za kega piva latinski, kad nijedan ni u gradicu tega jezika nerazumi, a hrvatski razumimo svi, takozvana gospoda i mi kneti.

Bar. Ja brate, to su nam prijatelji Talijani zafrigali: oni nemoru čuti našega zajika, pak nisu dali mira dok nisu strahili iz crkve naš zajik i zatukli nam latinski.

Sel. Je tako je moj brate. Po cilom svijtu, kuda naš narod preživja piva se na polnoćnici ona mila i lipa pisma: "U sve vrijeme godišća", koju znamo skoro svi na pamet, ali se u našoj biskupiji temu Talijani protivu, pak nam se i u crkvi brani pivati tu svetu pismu.

Tako se je pivalo i kod nas sve do prid dva lela. Onda se je zgovarao naš svećenik, da je neki iztrgnuo iz knjižice onu pismu, pak da se radi tega pivati nemore. Lanjskega lita bilo je naših ljudi kod svećenika, da dopusti pivati u crkvi onu pismu; da ako nefe pivati grajani, da će pivati vanjski puk; da ako je ona pisma iztrgnuta iz knjižice, da te oni pivati iz molitvenika, "O tce budi volja tvoja". On je odgovorio, da to nije dopušeno, nego da će on kupiti "Šćavet" iz kega se more pivati.

Bar. Pak?

Sel. Ni bilo ni "Šćaveta", ni druge knjige, i lipo je sve poginulo.

Bar. Ma ter ča nisu jedni zakoni na Gradini kako i va Sv. Lovreću?

Sel. Vero bi imeli biti.

Bar. Bi reć; da isti svećenik upravlja i sa podžupom u Gradini.

Sel. Vero ja!

Bar. Tako na Gradini se more pivati onu pismu a u Sv. Lovreću ne?

Sel. Ja, ma na Gradini ni krcinari, postolari, maranguni i drugih mešetari kako va Sv. Lovreću.

Bar. Ma je jedan Bog, jedna crkva, jedan svećenik i jedan zakon.

Sel. Sve je to lipo i dobro, ma u Sv. Lovreću zapovidaju i u crkvi, talijanske podrepnice.

Bar. Ni njin dosti, da zapovidaju na obćini i va oćijeh, nego i va crkvi, kdi pride jedan od njih na 500 nas.

Sel. Tako li je brate u tužnoj Istri.

Bar. Bože pomozu nam, jer drugi neće il nemore ako nećeš Ti.

DOPISI

Mošćenice. (Srećanost B. D. M. svećnice. — Skupština gospodarske zadruge). Kako svake godine, obavila se je ovdje pobožnost B. D. M. svećnice uz mnogobrojan pobožan puk. I na taj dan običajan sajam bio je dosta lep, a osobio su se veselili mladiji ljudi. — Posle jutarnje službe božje, blagoslova svieta, obhoda i pjevanje sv. mise, obdržavala se je godišnja glavna skupština gospodarske zadruge za obalni predjel Voloskoga sudbenoga kotara. O njoj će "Naša Slova" po svojoj prilici dobiti službeni izvještaj. Meni budi dozvoljeno samo nekoliko riječi o toj skupštini. Skupštini prisustvovalo je priličan broj članova, najviše iz Mošćenice i Berseća. Otvorio ju je predsjednik neutrudiivi gospodin Viktor Tomićić. Zapisnik posljednje skupštine, kao i izvješće tajnika i blagajničko, pročitao je velevredni tajnik zadruge, gospodin Niko Peršić, predsjednikova desna ruka. Članova ima zadruge 121. Ljep je to broj, a moglo bi jih biti i više. Svakako pokazuje se sve veće zanimanje za zadrugu. Broj članova uvijek raste. Ljudi se sve jače uvjeravaju, da je zadruge korisna za članove, da dobivaju od nje koješta, da se među sobom podučavaju u gospodarstvu, i to bilo praktičnim načinom i pgovori, bilo iz njiga. Odbor zadruge molio je koli kulturno vieće, toli c. kr. namjestništvo za podporu glede dobave sunjpora i galice, al nije do sad dobio odgovora ni od jedne ni od druge strane. Upozorio je članove na izložbu ži-

vine, koja se ima, naškoro obdržavati u Podgradu. Nabavio je u Berseću vrt za 15 godina, u kojem će se kušati sa raznim nasadi, i iz kojega će se za koje vrijeme dobivati rožja i voćnih stabla, za presadivljanje. Nabava toga vrta ušćerom je, da se je ljetos manje darova razdielilo nego drugili godini. Ipak razdat će se par škropilnica i pet, šest mješica, za sumpotanje. A razdalno se je prilično koleđara, najviše gospodarskih, kako će se jili u buduće još i više. Tečajem razprave spominjalo se je i gojenje trave za vetašnje. Spomenuta gospoda, predsjednik i tajnik želili su poslije 13 godina odložiti svoje časti, al njim skupština nije mogla zadovoljiti želji. Izabrala jili je i po četnaesti put, a uza nje za podpredsjednika Franja Skalameru, za blagajnika Vinka Mavrića, za odbornike dosadanje odbornike, sve čestite muževe.

Skupštini prisustvovali su kao gostovi g. živino-lječnik iz Pazina Rebek i zastupnik Vjekoslav Spiničić. Ridi svinjske pošasti u Voloskom kotaru, došao je Voloskomu živino-lječniku g. Celli na pomoć g. Rebek, preuzer za pregledavanje i poduzimanje raznih mjera protiv pošasti jedan dio kotara, među ostalim i Mošćeničku obćinu. Sadržav za skupštinu gospodarske zadruge ostao je u Mošćenicah. Prisutan kod skupštine i predstavljen, zamolio je i dobio reć, te ljude liepo podučio o svinskoj bolesti: odkud je došla, kako postaje, kako se ju poznaje, kako se je valja čuvati, i kako nastojati da se ne širi. Dodao je nekoliko riječi o znamenitosti udruživanja, i kako se njim pospješuje i gospodarstvo i blagostanje puka. Skupština ga je pomnjivo slušala i izrazila mu svoju zahvalnost na poduku burnim klicanjem. Zastupnik naroda Vjekoslav Spiničić došao je na dan skupštine navlaš, i reko sam zašto. Kadgod mu se prilika pruži, reće, dolazi rad među sbrabane muževe, svoje izbornike, da po mogućnosti čuje njihove tegobe i želje. Danas mu se je nadala zgoda da prvi put dođe u skupštinu ove zadruge. Slušao je, što se je razpravljalo, pak će nastojati da u zgodi zagovara ono, što je zadruzi nužno. Izćie poduku g. živino-lječnika Rebeke, glede svinjske pošasti i njegove rieči glede udruživanja. Sakupljenim stavlja i on udruživanje na srce. U svih naprednijih zemljah se ljudi udružuju, da uzmožnu to bolje napredovati. Udružujmo se i mi, pomazimo si među sobom, pak će nam i Bog pomoći. I našega zastupnika naroda rieči je skupština burno pozdravila. Gosp. predsjednik zahvalio je obojici gostova na njihovih riečih, te zaključio skupštinu.

Pospješila i ova napredak našega naroda u svih stranah!

Politički pregled.

U Pali, dne 14. februara 1898.

Austro-Ugarska. Prije nego li se je i očekivati moglo, sazvalo je novo austrijsko ministarstvo carevinsko vieće i to za 22. t. mj. Predsjednik vieća razaslao je jurve zastupnikom pozive. Pošto bijaše posljednje zasjedanje carevinskoga vieća samo održano, ostaje dnevni red budućoj sjednici onaj, koji ne bijaše razpravljen u zadnjoj sjednici posljednjeg zasjedanja t. j. od dne 20. decembra 1899. Onomu dnevnomu redu dodati će nekoje nove tocke, kao izvještaj o naknadnih izborih itd. Razpravljati će se dakle na početku zasjedanja o carskih naredbah tieučih se nagodbe sa Ugarskom, o državnom proračunu itd.

Konferencija za izmirenje Čeha i Niemaca u Českoj i Moravskoj, trajati će i poslije sazova carevinskoga vieća.

Delegati jednog i drugoga naroda podielise se u odbore i pododbore. Tako sastoji sada ta konferencija: 1. skupna za Čeha i Niemce; 2. česki odbor; 3. moravski odbor; isto tako su odjeli za Njemiće iz Česke i Moravske; zatim dolaze pododbori, u svemu imade do sada 5. raznih skupina, koje drže sjednice i koje će kasnije izvestiti odbore, odjele itd. Prije nego li svršte te konferencije, podieliti će se po svojoj prilici i još na manje skupine, koje će imati u svakom pitanju prvu rieć; zadnju rieć imali će stranke i carevinsko vieće.

U subotnoj sjednici českoga odjela obrazložio je vladin zastupnik Saggasser, u prisutnosti ministra predsjednika dr. Körbera, stanovište vlade u pitanju izborne preiđake u Českoj. Kod te proučjenje imalo bi se uzeti u obzir oviš šest uvjeta: 1. promjena skrućinija kod izbora nefideličnissarnog veleposjeda; 2. diiinožnije saborskih mandata za gradove, trgovačke komore i seoske obćine; 3. uvedenje izravnih izbora u seoskih obćiniah i stitženje censura; 4. uvedenje obćeg izbornog razreda; 5. ustrojstvo izbornih kurija i 6. ustrojstvo veđ-kurija.

Pošto je vlada sazvala carevinsko vieće i ne čekaju na uspjeh bečkih konferencija, to je znak, da se ona nada dobru uspjehu, ili da je ovo posljednji pokuš vlade, da se uvjeri, je li moguće u Austriji parlamentarno vladati.

Carevinsko vieće imalo bi zasjedati do konca marca; mjeseca aprila i jedan dio maja imali bi zasjedati zemaljski sabori, a tada bi se opet sastalo carevinsko vieće.

U hrvatskom saboru vodi se još uvijek podrobna razprava o zemaljskom proračunu. Ovih dana predložio je ban saboru zaključne račune o zemaljskom proračunu za god. 1898. U subotnoj sjednici predložila je vlada zakonsku osnovu o odredjivanju gruntovnih upisa uređaradi, kad su im podloge ustanovljene tečajem ostavinske razprave.

Erna Gora. Sa granice crnogorsko-turske u Albaniji dolaze vjesti o žestokom sukobu pograničnog pučanstva. Turski podanici navalili su opetovno na crnogorske podanike zapaliv njihove kuće i oćerav pliena. U okršaju palo je i nekoliko osoba.

Srbija. Iz službenih krugova biogradske vlade došla je u javnost vjest, da će kralj Aleksander pomilovati samo dielonice posljednje odsudjenike. One radikalce, koji su odsudjeni na kratkotrajni zatvor, pomilovati će posve, a one koji su odsudjeni na mnogo godina zatvora, snižiti će im tu kazanu.

Njemačka. Dne 11. t. mj. stigao je u Beč brat njemačkoga cara princ Henrik, koji je od god. 1897. putovao po iztoku. Princ se svratio prijau u Beč nego li u Berlin i tomu pripisuju važnost politički krugovi; tim se hoće naime iztaknuti srdačne odnosaie između Austro-Ugarske i Njemačke.

Englezko-transvalski rat. Iz Afrike dolaze po Engleze nepovoljne vjesti; general Buller morao je naćine po treći put povući se natrag preko rieke Tugele. Sada bi reć, da se Transvalci spremaju na navalu na Engleze, doćim su se do sada uvijek samio branili.

Franina i Jurina

Fr. Lovranski kukuma, da će puknut od jada.
Jur. Sreća, da ni od Krista ja.
Fr. Maie se sejeño smili.
Jur. Ter si i mane; za to mu isćen mesto va špitale.

Domaće i razne vjesti.

Izmeđuvaranje. Svršeni pravnik gosp. Franc Brčić, imenovan je vjezbenikom kod c. kr. zemaljskoga suda u Trstu.

Otvorenje istarskoga sabora. Glasilo zemaljskoga odbora Istre pise, da bi se imao sastati istarski sabor u drugoj polovici mjeseca marca.

Sazov carevinskoga vieća. Gg. zastupnici car. vieća dobili su dopise predsjednika, kojimi njim javlja, da je car. vieće uslied Previšnje odluke, dne 22. februara opet otvara. Na dnevnom redu je: kontingenat novaka, i izvještaji o neprotestovanih izborih njekih naknadno izabranih zastupnika.

Sizazemo se! Talijanski jedan listić zahtjeva, da se popuni mjesto pošte meštra u Kanfanaru sa osobom, koja pozna jezik puka. Pošto je pako 95% pučanstva, koje se šćiži poštom u Kanfanaru hrvatskoga jezika; to je naravno, da budući pošte meštar mora znati hrvatski — jer maće bio bi nesposoban za ono mjesto. Sizazemo se dakle sa željam onog listića, a tu složnu želju stavljamo do znanja sl. c. t. ravnateljstvu pošta i brzjava u Trstu.

Spomenica protiv hrvatskoj pravnici u Pazinu. Slavno talijansko političko društvo za Istru odposlalo je — (držeći se valjda one naše narodne — koja kaže: tria baba lan, da njoj prodje dan), dne 3. t. mj. spomenicu ministarstvu bogostojnja, proti istrojenju hrvatske pravnice u Pazinu.

Tu glasovitu spomenicu — koja vrvi od početka do konca klevetom i neistinami, pročitali smo u poreckom listiću. Netreba nam valjda ni spominjati, da se ta spomenica glavno osniva na umišljenom talijanstvu u gradu Pazinu, u kojem se nesmije ustrojiti nikakva hrvatska škola.

Spomenicu u preiskao je trćanski "abreć" u svom broju od 5. t. mj. ali bijaše lošije srcece nego li počeka baba bica, jer ga je državno odvjetništvo upravo radi one spomenice zaplenilo. U Poreču prošla je lisa, al nije u Trstu.

Prihvaćen predlog. Hrvatska omladina na Rieci i na Susaku prihvatila je predlog, što ga je spruzilo odvjetništvo čestitoga "Novog Lista" sa Susaka, da bi naime tamosnja hrvatska društva priredila u ovo pokladno doba ples na korist družbe sv. Cirila i Metoda. U broju od dne 5. t. mj., istoga lista štiamo, da je hrvatska omladina na Rieci i na Susaku prihvatila onaj predlog, ali da će ona sama prirediti ples u goraju svrhu. Zivila "sviestna hrvatska omladina na Rieci i Susaku!"

Kpredstojećim izborom za gradsko, oćinono zemaljsko zastupstvo u Trstu. Magistrat grada Trsta proglašuje, da će biti izložene listine biraća za predstojeće gradske i zemaljske izbore, dne 12. t. mj. napried u gradskoj dvorani, te na horst, u skolah, župničkih uređih, kod predstojnika pojedinih kotarah itd.

Reklamiraje proti izbornim listinam, riešavati će gradsko vieće, "hipost" namjestništvo, kao što je obćavno u zadnje doba.

C. kr. namjestništvo odreklo se je dakle dosadanjnega prava, u tom poslu, prepustiv gradskom vieću da sudi magistrafu o sastavu izbornih listina. Tako rećue iste osobe suditi će svoje djelo. Uzaludni biti će reklami protiv listinam, ako budu iste riešavali oni, koji su te listine sastavili.

Cemu se dakle imadu nadati Slaveni Trsta i obćine? Nicemu dobru. Vijećiti će za njih ona poštara. Tko te bjeje? Kadija, a tko te sudi? Kadija.

„Matice Hrvatska“ dotiskala je svoje godišnje knjige (za god. 1899.), i čim bude društveni knjige svojim poslom gotov, početi će se knjige (na broj trinast) razaslati, što će se skoro i posebnim oglasom u novinama objaviti. Nu pošto se je do danas od prošlogodišnjih članovoprinosnika (bilo ih je 9367) njih tek 1613 prijavilo i svoj članski prinos uplatilo, to se umoljaju i društveni povjerenici i članovi, da se sa prijavama i uplatom članarine što mogu požure, da ne bude zapreke što skorijemu razaslanju knjiga. Zakašnjenje prijave i uplate članova prozokuju i „Matice“ dvostruki trošak i trud oko odpreme knjiga, a i trudoljubivim i požrtvornim povjerenicima nepotrebiti dvostruki posao. Na mnogostrane upite i društvenih povjerenika i članova glede izdanja i razaslanja četvrte knjige: „Hrvatskih narodnih pjesama“ (druga knjige: „Muhamedovskih pjesama“) obavješuju se i povjerenici i članovi „Matice“, da se i ova knjiga doštampava, i da će se svakako zajedno sa ovogodišnjim knjigama razaslati. Zato i glede ove knjige neka se požuri za predbrojbama.

Bosna i Hercegovina u djelu prijestolonasljednika. Dobrotom sl. uređništva poznatog djela „Austro-ugarska monarhija uriečih i slikah“ primi-li smo prvi svezak knjige „Bosna i Hercegovina“. Ova knjiga iznaći će u 30 svezčića, svaki svezčić stoji 60 fillira.

Narodno gospodarstvo.

Kad zub boli. Izvadi trave friške gladiske (gladavca) i razeljke i jasena drveta ili kore biele luca dobra, metni u jedan lončić, u to ulij dobre ciele biele kvasine ili crne kvasine nek se vari dobro zaklopljeno, poslie prociedi u bocun, pak začepi tvrdo. Kad te boli zub uzmi u usta jedan gucaj i drži dokle možeš u ustima: začepi rupcem usta, lezi u kući; tako opetuj dva puta zasebice.

Vrelo ulje za čišćenje pušaka, rabi se u novije doba skorom izključivo, jer je izkustvo dokazalo, da se vrelin uljem na brzu ruku odstrani svaka nečist iz cievi, a bez da se pri tom ciev troši, kako što obično biva kad se ciev čisti vlakanci od konoplja ili drugim sredstvima.

Listnica uređništva i uprave.
F. M. Braddock Pa. sjev. Amerika. Vaša preplata za god. 1900. iznaša K 712.
A. T. C. Zrenj. Kako vidite preteko Vas drugi sa dopisom. Preporučamo se za drugi put, al samo na doba. Zivio!

Prsni čaj sa „Ucke-Gore“.

Izvršni domaći lijek proti kašlju, nahladi ili prsnom kataru, proti hrapavosti i promuklosti grla. Cijena 25 novč.

Ljekarna L. Ghersetich, Volosko - Istra. Dobiva se u svakoj ljekarnici.

- Čast mi je priobćiti, da su izašle sledje najnovije tamburaške partiture:
- Br. 47. *España*. Španjolski koncertni valcer. K 1.80
  - 71. *The Honeymoon*. Amerik. korčunica. — 80
  - 72. *Toujours l'armée*. Franc. korčunica. — 1
  - 73. *Polka française*. — 60
  - 74. Izvadak iz operete „*Alfomci na brod*“ 2-
  - 75. *Sokolška korčunica* 1-
  - 76. *Tiha noća sa prekriva*. Serenada 60
  - 77. *Pjesma moja hrli tamo*. — 40
  - 78. *Duhan*. Šaljiva - popievka . . 40
  - 79. *Napitnica*. Zivio! Zivio! . . 40
  - 80. *Pariška užena korčunica* od g. 1814 40

Sve ove partiture, košto i popis svih do sada izašlih tamburaških partitura, dobiva se pod adresom:

Milutin pl. Farkaš
Zagreb, Gundulićeva ulica 6.

Oglas.

Preporučamo se slavnomu občinstvu za slikanje soba i zgrada, kavana, gostiona, kazališta i crkava bilo jednostavno ili raskošno, te svakovrsto slikanje na ruku okolica itd.

Slikaju na ulje vrata i prozore jednostavno ili imitacijom drva, čela na zgradama, kupališne sobe, ograde, R. e. l. a m e svake vrste, napise na staklu, željezu, drvu i platnu sa najukusnijim pismenima; bojadisu i pozlaćuju crkvene kipove, sve sa cijenama tako niskim, da se ne boje nikakve utaknice.

Služne radnje preuzimljemo i za pokrajinu. Na zahtjev izradujemo i nacрте za radnje i držimo bogati i birani zbornik uzoraka za tapetovanje.

Sa osobitim poštanjem
Vinko Despalatović i Franjo Opatič
slikari.
Pula, Via Sergia br. 52.

OGLAS.

Častim se najaviti čestitim župnikim uređima, da sam svoje skladište svieća prenesao u vlastitu kuću u ulici sv. Antuna br. 7.

- Izradujem svieće iz čistog zajamećenog pečljivog voska (kakve su propisane po sv. obredniku) uz cilen:
Vostoene svieće i duplire I (austrijski sastav)	ky po K 4.40
Svieće i duplire I (talijanski sastav)	8-
Svieće i duplire II	2.40
Tamjan lazima I	2.40
II.	2-
granis	1.20
Poroštveno platno za oltare	m 2-
Stonji i stakla za vječno svjetlo po običnoj su cijeni.	
- Naručbe u vrijednosti od 20 K napried, pošiljem franko. — Pri točnoj uplati dajem popust od 3%.
- Sa odličnim stovanjem
Jernej Kopač,
svetač u Gorici.

Poziv

XIII. redovitu glavnu skupštinu

na kotarske gospodarske zadruge u Buzetu
koja će se držati dne
24. febrara 1900. u 9 ura p. p.
u občinskom uredu u Buzetu.

Dnevni red:

1. Uplaćivanje godišnje članarine.
  2. Nagovor predsjednikova.
  3. Izvješće tajnikovo.
  4. Izvješće blagajnikovo i proračun za godinu 1900.
  5. Predlozi, upiti i zaključci.
  6. Izbor novogu odbora za dobu do 1902. godine.
  7. Zriebanje dobitka raznih voćaka, orudja, i imena dvojice, koji će se doživotno učlaniti u društvo - sv. Jeronima.
- Pravo na dobitke i utlanjenje imati će samo oni, koji budu do dana skupštine uplatili barem članarinu za godinu 1898.

Kotarska gospodarska zadruga

Buzet, 9. febrara 1900.

Predsjednik:
J. Draščić.

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito pako veleč. gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice

svoj krojački posao
na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli,
u prvom katu.

U zalihi imade na izbor raznovrstne najmodernije tkanine za odijela, koja izvršuje točno po mjeri.

Anton Klement, krojački majstor.

U LJEKARNI
E. TOMAJA nasljednik A. WINGER
ZAGREB - Ilica broj 12 - ZAGREB

dobivaju se osim svih ostalih lijekova nekogi obse prokušani i vrlo koristni, osobito preparuke vrijedni lijekovi:

Mazilo proti kostobolli ili protiv. rheumatizmu, kalajna i rezanje u koži, ukocenosti ili gromu u ruku, boli u kolutih i kolutih, kostaža pogaža, probadaja, sva ocvrstanja narabam. Cijena 50 novč.

Čeljustna voda za kosači ili brch i za prsa, kašnja sa čili katalji, prehlada ili katar u prihi, plućih, teško dihanje, promuklost u grlu, upijevost. Cijena 50 novč.

Poljodno željezoviti sirup djeluje protiv slabosti, bilješih, skratanost, pođbahost, djelujuć krajivocu, izravnam bolost, slabokrvost, nezaji, Cijena 30 novč. i 30 novč.

Pojaceno švedsko kapije ili švedsko životna stuktur (Lebensessenz) Ovim se glavnom sredstvom ostigne kretnost, popravija i okrepilja: jednako i ublažuje glavna bol, oblažuje težu ili teže bolesti, jesto oblažuje za bol u očima, zadržava crvena, gručna ili zadržava, zadržuje ili gripija u uzbahu. IČa ova soli kožnja djelujuća švedski doktora radnjicu nije sadržavati se ni zdravlje, jesto snaga i zaprežiti i izme bolesti. Cijena, štatici s naputkom 30 novčica.

Prati za blinje ili za marnica za konjici led i hladni, za vodu, kava i rešje, za lagano čišćenje, za oblaženje zatkača i protava, kada hladno nije rado stjerati pa se napunjuje. Krave daraju od njega vite i bo ijeza mlidja, konji postaje čilji i jači. Cijena jednako onom 45 novč.

Svjedensko plitice najvjerne sredstvo za čišćenje i izbacivanje zrnica ili črnaka i cjevi, sa orvanje, proti apselidni, nazali čvri u glavni pava, trnomoč ili rečni. Cijena 30 novč. i 30 novč.

Mazilo za blago osobin za konje i volove proti kostoni boli, sgreženim, nateženim, izlila, ukocenosti i utrdilim, poslie teškoga napora, za oblaženje i okrepilvanje žila i živaca. Cijena 50 novč.

Antiseptični vodeni tuš i tuš za oblaženje i izbacivanje črnaka, za vodu od kvaženja, zapreženje i ublaženje zubobolji, svačijeje ino oko uboli, različka usta, ulazna, neugodna vonji, i žlaza 60 novč.

Fina smrečova esencija. (Fichtenadeler Esenz) za čišćenje i izbacivanje zrnica u sobah, za dahanje i za plućebolje. Po 30 novč.

Čestočin proti izpuždanju vinsti učestuje i brani korjenje vinst, odzračuje pabul i posipulje rast kole. I šla 50 novč.

Mast proti lišaji, krastam peruti i ospocaniam, i tešće 50 novč.

Antiseptik. Prati proti moloju i puvu, proti željku puvu, protiv štaca i 50 novč.

Tinkura za oči izravno sredstvo. Cijena 50 novč.

Dva špižera pomne za lico proti sušenju pjezga ili škarcu, očeravanju prekomjernu rumenilo lica i nosa, hrapavost, otpisnost na lice, protivvalja gladnoti, njednost, bjeloca i žuđa obraz i ruka. Cijena većina lica i ruku. E. toje spada još lica, koje su za 50 novč.

Puder-platinolite najbolje sredstvo za poljeplivanje i pomlaživanje lica za povue nečistotiva i vrlo ugodnog mirisa. Nacrtajna na Partikoi liniji sa zračnom diplomom. Dobiva se u boji štaci, vježava i izbacuju. Cijena 50 novč. i 50 novč.

Svojim čistino. Najbolji sapun od svih sapuna. On osvježuje i pamlađuje lice. Sadržava je od najčistih stvari, a odlikuje se vaudeco i ljubkim mirisom. Jedan komad stoji 50 novč.

Čestočin platinolite jest izvršno sredstvo za izbacivanje zrnica, čišćenje i izbacivanje, svedenje crvene cipele, opora sora i dr. Učestuje protiv kvaženja, raznih savata, za se Eglantine mast nikada ne potvari, ce po tome imade prednost pred svim ostalim sredstvima. Cijena 50 novč. i 50 novč.

Čestočin platinolite jest izvršno i čestovano sredstvo za izbacivanje zrnica, čišćenje i izbacivanje, svedenje crvene cipele, opora sora i dr. Učestuje protiv kvaženja, raznih savata, za se Eglantine mast nikada ne potvari, ce po tome imade prednost pred svim ostalim sredstvima. Cijena 50 novč. i 50 novč.

Eau d'azulite jest izvršno sredstvo za izbacivanje zrnica, čišćenje i izbacivanje, svedenje crvene cipele, opora sora i dr. Učestuje protiv kvaženja, raznih savata, za se Eglantine mast nikada ne potvari, ce po tome imade prednost pred svim ostalim sredstvima. Cijena 50 novč. i 50 novč.

Mirisna voda za sobe izbacuje, nečistoću kati fire po sobi prepunom mirisa. Platinolite po ad. Otvor 30 novč. i 30 novč. Platinolite po ad. Otvor 30 novč. i 30 novč.

Čestočin za oči i protiv kvaženja, raznih savata, za se Eglantine mast nikada ne potvari, ce po tome imade prednost pred svim ostalim sredstvima. Cijena 50 novč. i 50 novč.

Tko naruđi od gornjih stvari za 5 for. tad plaćam poštarinu.

Fine parfume, mirisne vodice, razne pomade i boje za farbanje kose, da siede kose pocrne, fine, sapunje; praške za gospoje, sredstva za poljeplivanje; praške za čišćenje zubi, čistine za zube od kojih zubi pobjeluju; spužve za umivavanje, kečice za zube; Razne spravje iz knućuka, bandže, povojča rane, pojase, kirurške spravje; Ruskoga čaja; fino; Jamaika-Ruma, Malaga-vino, francuzkoga Cognaca.

Zaliha mineralnih voda: Sve po novinam oglasene medicinske specialitete.

Javna zahvala.

Neusahljm još suzama na očijuh i nesmirenim srcima u grudima nemožemo a da se ovim putem najtopljije nezahvalimo svim prijateljem i znancima iz bliza i daleka, svoj rodbini, bližnjoi i dahnjoi, jedne i druge porodice, kao što i svim sumještanom iz lke i Lovrana, koji su se potrudili k sprovodu naše pokojnice, mile nam i dobre

FRANCE.

Nemanju zahvalu izrazujemo i svim onim, koji nisu propustili, a da nas se u toli težkoj našoj nesreći utješljivom riječi bilo ustmeno ili pismeno nesjete. Nedostaje nam punko mjesta, da se mnogim i mnogim poimecna nu osobiti način zahvalimo, koji su nas svojim osobitim susretanjem i požrtvovnošću u toli žalostnih naših časovih u velike zadožili.

Jos jednom bila svima od nas izrečena najtoplija hvala a od Boga: podjeljeno svaka nadarbina.

Lka-Lovran, dne 10. febrara 1900.

Obitelji:
Ant. Korić i Ivan Turčić.